

«Бекітемін»  
Т.Жармағамбетов атындағы орта мектебінің  
директоры А.Р.Төлеушина  
« 31 » тамыз 2023ж



«Келісемін»  
Директордың тәрбие ісі жөніндегі  
орынбасары Ш.С. Хусайнова  
« 31 » тамыз 2023ж

«Шабыт» бағалар және театр ұйымының  
2023-2024 оқу жылына арналған  
ЖЫЛДЫҚ ЖОСПАРЫ

Театр жетекшісі: Айтжанов Б.С.



## ТҮСІНКТЕМЕ ХАТ

Театр – өнер түрлерінің балалар үшін онай және тиімдісі, ол қазіргі заман педагогикасы мен психологиясының көкейкесті мәселелерін шешуге жағдай жасайды.

Театр баланың рухани және шығармашылық потенциалын ашады және әлеуметтік ортаға бейімделугіне мүмкіндік береді.

Театр балаларға қуаныш пен шаттық әкеледі, көңіл-күйлерін көтереді. Бірақ қойылымды ермек ретінде ғана қарауға болмайды.

Мектепте психологиялық адаптация кезінде балалардың 67 – 69 % қорқыныш, үрей, тежеу, ал кейбіреулерінде керісінше абыржу пайда болады.

Балалардың көбінде тәртіп дағдылары болмайды, зейін мен есте сақтау қабілеттері жеткілікті дамымаған болады. Баланың эмоционалды ашылуына, сезінуге және көркемдік қиялдауға үйрету ең қысқа жолы – ойын, қиялдау, ойдан шығару болып табылады. Осының барлығын театр әрекеті арқылы жүзеге асыруға болады.

Театр әрекеті тәртіптің әлеуметтік дағдылары бойынша тәжірибені адамгершілікті насихаттайтын ертегілер мен әдеби шығармалар арқылы қалыптастырады. Ертегінің арқасында бала әлемді ойыммен ғана емес жүрегімен таниды, танып –ақ қоймай өзінің жақсы мен жамандыққа көзқарасын білдіреді. Сүйікті кейіпкерлер еліктеу үлгісіне айналады, театр әрекеті арқасында педагогтар балаға позитивті әсер етеді.

Бағдарлама баланы жан-жақты жеке тұлға ретінде қалыптастыру, қайталанбас ерекшелігін дамытуға негізделген. Бағдарламада алғаш рет театралды-ойындық

әдіс-тәсілдер жүйеленген, олар мектепалды шақ кезеңдерінің психоло-педагогикалық ерекшеліктеріне сәйкес бөлінген.

Мектепалды жаста басты әрекет – сюжетті-ролдік ойын. Сюжетті – рөлдік ойында бала басқа адамдардың өмірдегі жағдаяттарын өз басынан кешіргендей қабылдайды, олардың әрекетінің мағынасын түсінеді. Еркін ойындарда балалардың қорқынышы, үрейі, агрессиясы босап, балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауларын жеңілдетеді.

Жүзеге асыру тәсілі бойынша бұл көркем бағдарлама. Оқу жоспарының вариативті бөлімінен алғашына 1 сағат бөлінеді, жалпы 1 жылға 32 сағат.

Бағдарлама 1 жыл оқытуды көздейді. Тиімді балалар саны 10-12, бұл әр баламен жеке-дара жұмыс жасауға мүмкіндік береді.

Мектепалды жас қаржының психологиялық дамуының кезеңі болып табылады.

«Театр әрекеті» бағдарламасы бес кезеңнен тұрады:

- Театр ойыны – 7 сағат
- Ритмопластика – 2 сағат
- Сөйлеу мәдениеті мен техникасы – 5 сағат
- Театр мәдениетінің негіздері – 7 сағат
- Қойылыммен жұмыс – 11 сағат



Негізгі орын қарапайымнан күрделіге жету принципі бойынша құрылған сөйлеу мәдениеті мен техникасын үйренуге, қойылыммен жұмыс жасауға бөлінген. Қайталау мен білім мөлшерін кеңейтуге негізделген бір деңгейден екінші деңгейге көшу.

**Мақсат:** театр әрекетімен айналысу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

**Міндеттері:**

1. Театр әрекеті негізінде баланың дамуына жағдай жасау.
2. Көру, есту зейінін, есте сақтау, байқатыштық, тапқырлық, қиялдау, кеңістік ойлау қабілеттерін дамыту.
3. Бағаларды театр түрлерімен таныстыру.
4. театрдың – ойын әрекетіне, көрермен мәдениетіне тұрақты қызығушылықтарын тәрбиелеу.

**Түлек мәдепі:**

- аланда тегіс орналау арқылы кеңістікте бейімделу біліктілігі;
- педагог берген мизансценаларды есте сақтау біліктілігі;
- бір фразаны немесе жаңылтпашты әртүрлі интонациямен айту біліктілігі;
- бұлтшық егтердің жеке топтарын еркін босату және қатайту;

## **БАҒДАРЛАМАНЫҢ НЕГІЗГІ МАЗМҰНЫ**

### **1. Сабақты ұйымдастыру жұмысы**

Топ құру, танысу, шығармашылық қабілеттерін анықтау.

Театр тарихы туралы әңгімелеу. Театрдың тәртіп ережелерімен танысу.

Мамандықтармен танысу.

### **2. Қарапайым этюдтер материалы негізінде қуыршақ жүргізу дағдыларын меңгеру**

#### **2.1 Көпенке театрындағы жүргізу тәсілдерін меңгеру.**

Қарапайым этюдтерді үйрену.



2.2 Бас құыршақпен жұмыс жасау.

Қолғап құыршақтарын басқару. Қойылым көрсету.

2.3 Үстел театрының құыршақтарын жүргізу тәсілдерін үйрену.

Үстел театрымен танысу және жұмыс жасау.

2.4 Қолмен жұмыс жасау.

Эподтар. Мәнерлеп жестикуляция жасау іскерлігі. Импровизация.

**3. Сөйлеу мәдениеті мен техникасы**

Сахналық тілдің ерекшеліктері. Мәнерлеп оқу сабақтары, логикалық екіпін. Дикция. Артикуляция.

3.1 Халық шығармашылығымен танысу. Қазақ халық шығармашылығымен жұмыс:мақал – мәтелдер, жаңылтпаштар. Демагу ойын – жаттығулары.

3.2 Театр мәдениетінің негіздері.

Театр өнерінің ерекшеліктері. Театр өнерінің түрлері. Театр ішінен және сыртнан.

**4. Ритмопластика**

Пластикалық импровизация. Жест және мимика арқылы образдар жасау.

4.1 Вестибулярды аппаратты үйлестіру

4.2 Адам және жануардың жүріс-тұрысы

**5. Драматизацияның негізгі принциптері**

Танғы әдеби сюжеттер бойынша қойылымдар қою.

5.1 Ойын - драматизация

Образ жасау. Рөлді қалай дұрыс ойнау.

5.2 Театр әрекеті.

Әртүрлі ертегілерді ойнау.



### 5.3 Импровизация

Жест, мимика, қозғалыс, мезанспенаның көмегімен әлеби шығармамен жұмыс жасау.

### **6. Жеке-дара жұмыс**

#### 6.1 Қойылыммен жұмыс

#### 6.2 Дауыспен жұмыс

### **7. Театралдық қойылыммен жұмыс.**

#### 7.1 Мәтінмен жұмыс

Идеяларды анықтау.Кейіпкерлер образы, сөздік әрекеттері.Мәнерлеп оқу іскерлігін дамыту.

#### 7.2 Рөлмен жұмыс

Кейіпкер образы.Кейіпкер мен актердің сахнадағы қарым-қатынасы.

Шығармашылық көрулер.

#### 7.3 Репетициялар. Сахналық кеністік.

Мезанспеналар, әр сөзна бойынша жеке жаттығу. Барлық қойылымның репетициясы.Қорытынды репетиция.

#### 7.4 Музыкалық шығармамен танысу.

#### 7.5 Сөйлеу мәнерімен жұмыс жасау.

#### 7.6 Театралдық қойылыммен жұмыс жасаудың қорытындысы

Қойылымды көрерменге көрсету.Ата-аналар алдында есеп беру.



1	Жұмысты ұйымдастыру	1	-	1
2	Қарапайым этюдтер материалы негізінде қуыршақ жүргізу дағдыларын меңгеру	2	4	6
	2.1 Көлеңке театрының дағдыларын меңгеру	-	2	2
	2.2 Бас қуыршақпен жұмыс	1	1	2
	2.3 Үстел театры қуыршақтарын жүргізу дағдыларын меңгеру	1	1	2
3	Сөйлеу мәдениеті және техникасы	-	5	5
3	3.1 Халық шығармашылығымен танысу	-	2	2
	3.2 Театр мәдениетінің негіздері	-	1	1
	3.3 Сөйлеу техникасымен танысу	-	2	2
4	Ритмопластика	-	2	2
4	4.1 Вестибулярды аппараты үйлестіру	-	1	1
	4.2 Адам және жануардың жүріс-тұрысы	-	1	1
5	Драматизацияның негізгі принциптері	1	4	5
5	5.1 Ойын - драматизация	-	1	1
	5.2 Театр өрекеті	1	1	2



5.3	Импровизация	-	2	2
6	Жеке – дара жұмыс	-	2	2
6.1	Қойылыммен жұмыс	-	1	1
6.2	Дауыспен жұмыс	-	1	1
7	Театралдық қойылыммен жұмыс	3	8	11
7.1	Метінмен жұмыс	1	1	2
7.2	Рөлмен жұмыс	1	1	2
7.3	Репетициялар, Сахналық кеністік	1	2	3
7.4	Музыкалық шығармамен танысу	-	1	1
7.5	Сөйлеу мәнерімен жұмыс	-	1	1
7.6	Театралдық қойылыммен жұмыс жасаудың қорытындысы	-	2	2
<b>БАРЛЫҒЫ</b>		<b>7</b>	<b>25</b>	<b>32</b>

### ТАҚЫРЫЛТЫҚ – ОҚЫТУ ЖОСПАРЫ

#### ӘДЕБИЕТ ТІЗІМІ

1. Артёмова Л.В. Театрализованнные игры дошкольников. – М.: Просвещение, 1991.
2. Генюв, Театр для малышей. – М.: 1987.
3. Маханева, Театрализованные занятия в детском саду. – М.: 2004.
4. Чурилова Э.Г. Методика театральной деятельности дошкольников. – М.: